

Fra »DALHUS« til »STINNELAND«.

Skrevet af Bjarne M. Vestbjerg - oktober 2012

Mine forældre her som nygifte i 1934 med deres gård i baggrunden.

Mine forældre, Stinne og Ejnar Vestbjerg købte som nygifte i 1934 gården "Møborgaagaard" i Møborg, en stor dejlig gård med en besætning på bl.a. 15 malkekøer.

Desværre nåede de kun at bo på gården i fem år da de fik den frygtede sygdom mund- og klovsyge, som gjorde at hele besætningen måtte slagtes og destrueres. De havde ingen forsikring der dækkede tabet. Det var mere end mine forældres økonomi kunne klare, så de måtte i 1939 ufrivillig afhænde gården på en tvangsaktion .

De måtte ud og finde en mindre ejendom hvor de havde råd til starte forfra igen. De fandt en dejlig lille ejendom mellem Struer og Holstebro med gode bygninger og god agerjord. Desværre var ejendommen dyrere end de havde forventet og måtte afstå fra at købe denne drømmeejendom.

Den 11. september 1939 fandt mine forældre ejendommen "Dalhus" i Mejdal, en faldefærdig ejendom med dårlig vedligeholdte bygninger og med en jord der ikke var af den bedste landbrugsjord. Prisen derimod, passede til hvad de havde råd til. De købte ejendommen, med tilhørende 15 ha jord uden dyr, til en købesum af 13.900 kroner plus stempeludgifter der beløb sig til 64 kroner og 70 øre.

På grund af en anstrengt økonomi, var det virkelig hårdt for mine forældre at klare dagen og vejen. Min mor fortalte mig, at hvis ikke hendes forældre fra Gudum kom cyklende med en kødpakke, når de havde slagtet på deres ejendom, ja så fik vi simpelthen ikke kød til maden.

Min mor syede tøj, kjoler og frakker, om aftenen til en forretning inde i Holstebro, for dermed at bidrage til at økonomien kunne hænge sammen. Hun havde nogle rigtig lange arbejdsdage. I marken om dagen og ved symaskinen om aftenen. Tørsv til kakkelovn og komfur var der i starten ikke råd til. De fik nogle grantræer udefra, som blev hugget i kvas og brænde. Væggene var utætte, isolering kendtes ikke, så vi fik ikke sved på panden af varme om vinteren. Ville vi kigge ud på gårdpladsen måtte vi først skrabe noget frost af vinduerne.

Pengene var virkelig små den gang. Jeg glemmer aldrig, da jeg som dreng oplevede, at vi mistede vores eneste hest som døde af en ukendt sygdom, - køb af en ny hest var der ikke råd til. Jeg ser stadig for mig min far, der med hestens seletøj over skulderen, selv trak en let harve henover marken for at dække kornet han forinden havde sået ud med håndkraft. Naboen, Niels Majlund, forbarmede sig over min far, og lånte ham en hest til at gøre arbejdet færdigt.

For at få økonomien til at hænge sammen, tog mine forældre også arbejde på nabogårdene, blandt andet med at samle kartofler op med håndkraft, hvilket foregik på knæene med en kurv imellem sig. Roemarken har de også luget mange kilometer af, udover deres egne marker. Da min søster Britha og jeg var gamle nok, kom vi med ud at arbejde på nabogårdene, og bidrog dermed også til at forbedre økonomien på hjemmefronten. Vi fik dog selv lov at beholde lidt af de tjente penge som lommepenge.

Min mor fik en ide om, at de måtte kunne forbedre økonomien ved at sælge gåseæg. Ikke langt fra tanke til handling, hun købte tre gæs og en gase for dermed at producere æg til avl. Min far var meget skeptisk, men det viste sig at være en rigtig god ide. Gasen og gæssene var meget aktive, så min mors gåseæg blev hurtigt kendt for at være de bedst befrugtede æg på egnen, hvilket jo absolut ikke skadede omsætningen. Personligt havde jeg et meget anstrengt forhold til gasen, idet jeg absolut ikke måtte komme for tæt på gæssene, for så angreb han mig med næb og vinger. Min mor blev efterhånden kendt som "Gåsekonen" i Mejdal, og at det var hos hende man skulle købe gåseæg, hvis man ville være sikker på at undgå for mange "nittere" imellem de købte æg. ☺

Jeg, og mine tre yngre søskende, har gået på Halgård Skole hos en ældre enelærer. Der var kun to klasser og vi gik kun i skole hver anden dag. Fremmedsprog, eksempelvis engelsk, var ikke på timeplanen, hvilket for mig blev lidt af et problem senere i livet, hvor jeg måtte tage enetimer i sproget engelsk.

Lærer Barbesgaard var min lærer på Halgård Skole, ses her sammen med sin kone.

Jeg ville gerne på Realskolen i Vinderup når folkeskolen var slut. Dette havde mine forældre ikke havde råd til, men accepterede dog, at hvis jeg selv kunne bidrage med halvdelen af udgifterne til skolepenge og transport til Vinderup så var det ok. Heldigvis fik jeg, efter endt skoledag, et job hos Skjernå der ejede hønseriet "Løvsal". Et hønseri med en stor produktion af kyllinger der blev udruget i rugemaskiner fordelt i forskellige rum bygget underjordisk under gårdspladsen. Jeg havde her til opgave at sortere kyllingerne op i hhv. hane- og hønekyllinger. Hanekyllingerne blev for de flestes vedkommende aflivet, hønekyllingerne var dem der kunne tjene sig selv ind på sigt. Lønnen jeg tjente på hønseriet var stor nok til at jeg kunne spare op til at kunne begynde på Vinderup Realskole. Helt mærkeligt at se, at navnestenen Løvsal og stuehuset fra den gang stadig er at finde på adressen Mejdal Søvej.

Skolegang samt arbejdet på hønsefarmen på samme dag var hårdt. Lektierne på Realskolen var noget sværere end på Halgård skole. Jeg havde det rigtig svært med sprogene engelsk og tysk, og måtte have supplerende enetimer på skolen efter normal skoletid. Jeg havde jo ingen kendskab til fremmedsprog fra Halgård Skole. Efter et år på Realskolen måtte jeg stoppe, jeg var kort og godt løbet sur i det. Hønseriarbejde når jeg kom hjem fra skolen, lektier om aftenen og tidlig op næste morgen for at cykle til Holstebro og derfra med bussen til Vinderup gjorde, at jeg mange gange var MEGET træt på skolebænken, hvilket jo ikke ligefrem gjorde indlæringen lettere.

I mine forældres optik betragtede de det som en selvfølge at jeg skulle være landmand, så de tilskyndede mig ikke ligefrem til at forsætte på Realskolen. Jeg kom jeg ud at tjene i landbruget. Min første plads var i Vester Halgård hos Frida og Peter Ravndal, som havde marker der hvor bydelen Halgård ligger i dag. Jeg arbejdede her sammen med Herbert, som også var landbrugsmedhjælper på gården. Vi boede i stuehuset, hvor vi havde et fælles værelse, vi fungerede godt sammen og deltes godt om de funktioner der var på gården. Efter et par år på V. Halgård, blev jeg landbrugsmedhjælper på Nygård i Tvis. Her var jeg kun et år, for jeg havde gjort op med mig selv at landbrug ikke lige var mig. Jeg var mere til butikslivet, hvor jeg følte der lå flere udfordringer der passede til mit temperament.

V. Halgård. Vinduet foran var mit værelse.

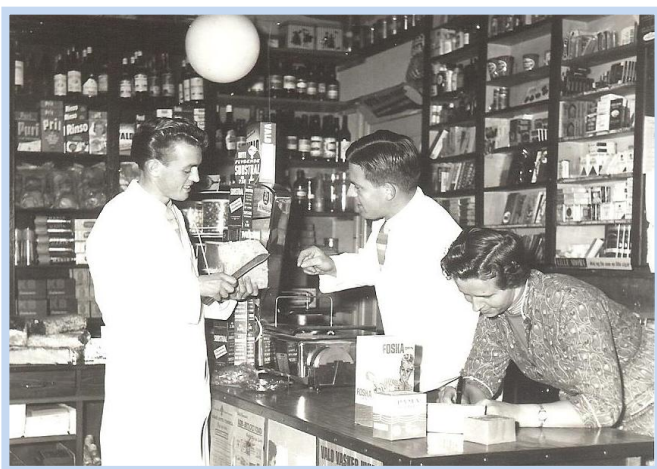
Jeg kører her hø ind, med Raundals søn Anton på skødet, ved min side, feriepigen Anni fra København, som hvert år var på et ferieophold hos Raundal.

Jeg kom i købmandslære hos købmand Knud Rasmussen i Halgård, der hvor der i dag er et tømmerfirma. Forretningen var en blandet landhandel, med fokus på gødning og foderstoffer til landmænd. Jeg blev ofte sendt med vognmand Stefansen ud i hans store lastbiler for at hjælpe til med at læsse gødning og foderstoffer af hos egnens landmænd. Hårdt arbejde, der var ikke noget med fyraften kl. 17.30, undtagen dog når jeg skulle på Handelsskolen inde i byen to aftener om ugen. Klokken kunne tit blive 20.00 inden man var tilbage fra sådan en "landtur". Lørdagen lukkede vi butikken kl. 16.00, men dermed var arbejdsdagen ikke slut, der skulle vaskes gulve og vejer varer i form af mel, gryn, sukker, salt m.m. der skulle vejes op i papirsposer til opfyldning på hylderne. Søndag var dog fridag.

Dengang betalte kunderne ikke kontant, man blev noteret i en "købmandsbog", - bogen blev betalt månedsvis bagud. Det var dog ikke alle kunder der var lige gode til at huske at få betalt til tiden, ofte fik jeg til opgave at cykle ud til kunderne for at hente penge. Jeg husker vi havde en bestemt kunde som skyldte ret meget på bogen. Han havde bl.a. købt en større mængde gødning, og fik derfor lov at betale a conto over en længere periode. Kunden overholdt ikke betalingsaftalen. Købmanden manglede likvider for at kunne betale sine leverandører, derfor fik jeg til opgave at køre ud med en æske chokolade under armen, som madding til den pågældende landmand.

Købmanden håbede dermed bare at få et afdrag af de penge landmand xx skyldte på bogen. Jeg fik besked om at skynde mig tilbage da pengene skulle i en pengetaske og med bussen til banken i Holstebro. Landmanden havde ingen penge men jeg kunne hilse købmanden og sige, at han jo bare kunne komme og hente sin gødning igen ude på marken. Herefter var det slut med levering til denne kunde. Ja det var hårde tider dengang, ikke bare for mine forældre, men også for andre landmænd i området og dermed også for købmanden.

Min læretid i Halgård var sat til fire år, men heldigvis havde jeg den klausul sat ind i lærekontrakten, at jeg kunne skifte læreplads det sidste år. Denne ret benyttede jeg mig af til købmandens store fortrydelse. Han ville fordoble min læreløn hvis bare jeg ville blive, men jeg afslog med den begrundelse, at jeg gerne ville prøve en byforretning det sidste år. Sandheden var nok nærmere, at jeg følte mig mere som en billig arbejdskraft end en person der var under uddannelse i butiksfaget.

Else og Knud Rasmussen,

Halgård Købmandshandel.

Her undervises jeg i hvordan man korrekt skærer et stykke ost ud.

I 2010 besøgte jeg Knud Rasmussen på hans bopæl i Skive. Jeg havde et ærinde i Skive og fik lyst til at køre ud på Skovbakken 58, hvor jeg vidste han i sin tid flyttede til, efter han havde solgt forretningen i Halgård.

Da jeg ringede på døren og han lukkede op, var hans første udbrud, - jamen det er jo BMV. Fantastisk, vi havde ikke set hinanden i over 30 år og så kunne han genkende mig og jeg ham. Så er det man siger til sig selv,- hvor er alle disse år blevet af. Det var Knud der i min læretid gav mig navnet BMV, disse tre bogstaver dækkede mit fulde navn idet jeg har Michael til mellemnavn. BMV var nemmere at kalde mig på end navnet Bjarne, og så syntes han det lød smartere.

Behøver vist ikke at nævne, at de næste tre timer gik med en god snak om mangt og meget fra den gang. Han havde i øvrigt set på DR TV da Gerda og jeg blev gift i DR-kirken den i januar 2006, hvilket han selvfølgelig var meget interesseret i at høre om. Sikkert også derfor han lettere kunne kende mig efter alle disse år. Desværre var hans hustru Else død for mange år siden. Knud har beholdt sit flotte hår der nu sølvfarvet, og han nyder stadig en pipe god tobak, nøjagtig som jeg oplevede ham fra min læretid for næsten 50 år siden. Desværre døde Knud Rasmussen her i juni 2012 og ligger begravet i Resen ved Skive.

Tilbage til læretiden. Jeg fik mit sidste læreår i en finere kolonial- og vinforretning i Århus hos købmand Worsøe Laursen, det var ham der i sin tid indførte selvbetjeningen i Danmark efter et studieophold i USA. Her fik jeg en rigtig god afslutning på min læretid.

Efter at have afsluttet min uddannelse indenfor kolonialfaget skulle værnepligten aftjenes hos flyvevåbnet i henholdsvis Værløse og Karup.

Efter nogle forskellige jobs i Århus herunder bl.a. salg af radio og tv, fik jeg et job hos Unilever som sælger i Ålborg. Tog en treårig merkonom uddannelse om aftenen. Jeg boede i Ålborg i fem år og blev i den periode gift og fik købt hus i Visse, en forstad til Ålborg.

Da jeg var færdig med min merkonomuddannelse indenfor salg/ marketing, fik jeg tilbudt job i Unilevers Salg og Marketing i København. Et ønskejob, som jeg selvfølgelig ikke kunne sige nej til. Jeg flyttede derfor fra Ålborg til Sjælland, sammen med min daværende kone og vores fireårige søn Michael. Vi købte et dejligt hus i landsbyen Kirke Såby, som ligger 12 km vest for Roskilde. Her har jeg boet i alle de ca. 28 år jeg har boet på Sjælland.

Jeg havde jobbet i Unilever alle årene men skiftede jobfunktion ca. hver 5. år, med det resultat at jeg også i mit "voksenliv", har brugt 12 år på skolebænken om aftenen, for at bestride de nye funktioner. Har også deltaget i kurser i udlandet, så jeg har intet til gode rent jobmæssigt. Et år før jeg blev pensioneret, blev jeg overflyttet til Unilever i Sverige med kontor i Helsingborg. Opgaven var her at være en del af et team der skulle sammenkøre Unilevers kundekontakter i Danmark, Sverige og Finland til et center med hovedkontor i Helsingborg. Noget af en udfordring, hvor arbejdsdagen tit blev på 12 og 14 timer, når IT systemerne drillede i de respektive lande.

Jylland kalder:

Mange af vore venner, på begge sider af Storebælt, kunne ikke forstå hvad der fik os til at flytte fra Sjælland til Jylland efter have boet på øen i 28 år. Hus, venner og familie og så lige gået på pension. Det gør man bare ikke. Mit svar var, at man aldrig er for gammel til at prøve nye udfordringer, dette uanset alder, og familien og venner har man da stadig selv om afstanden er blevet større. Selv da jeg fortalte dem at det var mit fødehjem jeg havde mulighed for at overtage, havde de stadig svært ved at forstå det. I dag ser de lidt anderledes på det.

Mine forældre har ejet ejendommen her i 69 år. Min far døde i februar 1990 og ligger begravet på et familiegravsted i Struer. Min mor førte ejendomme videre, udlejede jorden til en lokal landmand for kornavl. Denne udlejning hørte dog op da Holstebro Kommune begyndte en ekspropriation af jorden til bebyggelse. I 1974 til bebyggelse af Slåenvej kvarteret. 1985 til bebyggelse af kvarteret mellem Prins Buris Vej og Uhresø (Uhresøvej). I 2002, som er den seneste ekspropriation, blev Mejdalparken født. Jeg har også her 2012 fået eksproprieret jord til en cykelsti mellem Mejdal og Tvis, dog kun små 1200 m².

Det skal også lige nævnes, at da Vandkraftsøen blev "født i 1940", måtte mine forældre afgive 8000 m² jord til dette formål.

Min mor passede ejendommen eksemplarisk, dette til trods for hun også havde min søster Margith at skulle tage hånd om idet hun ikke er i stand til at klare sig selv.

Min mor samlede fysisk- og psykisk styrke i havearbejdet. Haven var hendes et og alt, hvilket den også bar præg af ved at være særdeles velholdt. Dette uden hjælp udefra, dog kunne hun ikke klare at klippe den store bøgehæk ned til Prins Buris Vej, men her kendte hun heldigvis Vagn på Slåenvej, som påtog sig denne opgave. Min mor satte stor pris på Vagn, og som hun fortalte mig: Vagn er utrolig venlig og hjælpsom, - hvilket jeg kun kan bekræfte.

Desværre fik min mor i en alder af 85 år vrøvl med bentøjet, så hun ikke kunne holde ud at gå efter plæneklipperen, så hun fik arrangeret med Aksel, at han løbende skulle slå plænen med sin plænetraktor. Prisen blev afregnet fra gang til gang. Urtehaven og blomsterbedene, samt renholdelse af gårdsplads for ukrudt, klarede hun selv med glamour. Min mor høstede megen beundring hos naboerne for sin ihærdighed og altid gode humør. Hun sagde sine meninger uden omsvøb, og som folk har fortalt mig, - din mor Stinne vidste man hvor man havde og hun var god at snakke med. God til at lytte og komme med råd hvis man måtte have brug for dette, og som de sagde, - Stinne pakkede ikke noget ind, tingene blev sagt ligeud, og hvis man beklagede sig over et eller andet, der for hende var en bagatel, så fik man en kontant udmelding om, at man skulle være glad for at kunne stå ud af sin seng hver morgen og have noget at tage sig til.

Desværre blev min mors venstre ben dårligere og dårligere, så det til sidst måtte amputeres. Efter en kort genoptræning i brug af gangstativ og kørestol på Birkehøj, ville hun hjem på gården igen. Her klarede sig selv med et minimum af hjælp. Madlavning og vask klarede hun fint selv, og luge gårdspladsen for ukrudt fra kørestolen blev også gjort med stor ihærdighed. Hvis ikke det var fordi jeg pressede på at hjemmehjælpen skulle komme og tjekke op, ja så så hun ingen grund til at de kom. Min søster Margith fik jeg dog placeret på plejehjemmet Birkehøj her i Holstebro. Min mor var ellers en overgang inde på at Margith skulle hjem igen, men det fik jeg heldigvis afværget. Margith befinder sig i dag rigtig godt på Birkehøj, selv om det tog nogen tid inden hun faldt til. Det dygtige personale på Birkehøj har et godt forhold til Margith. Min mor havde dog svært med at acceptere at Margith ikke boede hjemme mere, hun savnede meget at have Margith i huset at skulle tage hånd om, og som hun rigtig sagde, så var der jo også liv i huset. Ikke så mærkeligt, at en mor følte sådan efter at hun igennem de sidste ca. 50 år har skullet tage hånd om sin datter.

I en alder af 93 år blev min mor ramt af en hjerneblødning, som gjorde at hun mistede taleevnen og blev lammet i hele den ene side og kunne ikke selv tage mad ind. Det var meget hårdt for sådan en aktiv kvinde at ligge der og være fuldstændig hjælpeløs. Min mor sluttede sit lange og aktive liv efter et kort ophold på Plejehjemmet i Sdr. Nissum, hvor hun døde den 27. juli 2008 i en alder af knap 94 år. Et langt og virksomt liv var slut. Hun blev begravet fra Mejdal kirke og herfra stedt til hvile ved siden af min far på familiegravstedet i Struer.

Hun efterlod os søskende, Elly som bor i Holstebro, Margith som bor på Birkehøj. Vores søster Britha, som boede i Herning med sin mand Vagn, døde 2007 i en alder af 67 år. Hun efterlod sig tre voksne børn. Britha døde efter en lang sygdomsperiode. Var lænket til en kørestol på grund af lammelser efter en hjerneblødning, som også gik ud over henses evner til at kunne tale.

Det var meget hårdt for min mor at se sin datter så hjælpeløs, og senere være med til begravelsen. Jeg husker min mor sagde til mig, at sådan ville hun nødtigt ende sine dage. Mærkeligt at tænke tilbage på, for det kom jo til at gå hende næsten på samme måde, men heldigvis blev "lampen" slukket noget hurtigere for min mor. Det var en svær tid, men uanset alder og sygdom er det altid svært at give slip. Dog er jeg sikker på at min mor gerne ville dø, man kunne næsten læse hendes tanker.

I sit testamente havde min mor skrevet at jeg som søn, skulle have forkøbsret til ejendommen, hvis jeg måtte ønske at flytte tilbage til Jylland. En mulighed jeg ikke ville lade gå fra mig, nu da jeg var gået på pension og Gerda havde fået tilbudt job i Nordea, først i Aulum og senere her i Holstebro. Jeg købte mine søskende ud, heldigvis var der ingen af dem der ønskede stedet her

Pr. 1. januar 2009 overtog vi gården her. Det tog lang tid at få solgt huset i Såby, finanskrise var jo begyndt. Gerda skulle dog tiltræde jobbet i Aulum allerede i marts 2009, og flyttede derfor ind i min mors hus. Jeg selv flyttede ind omkring april, men pendlede imellem Roskilde og Holstebro hele 2009, da jeg ikke ville forlade huset i Kirke Såby før det var solgt. Jeg har en ide om, at det er lettere at sælge et beboet hus end et ikke beboet.

Vi havde planer om at restaurere min mors stuehus, og havde også fået udfærdiget nogle tegninger og indhentet tilbud fra håndværkeren. Vi fandt dog hurtigt ud af at det ville være for dyrt at restaurere det gamle stuehus, sat i relation til hvad det ville koste at bygge nyt. Valget var ikke svært, vi gik herefter selv i gang med at udfærdige tegninger til et nyt hus, og fik på grundlag af disse indhentet tilbud hos tre forskellige byggefirmaer. Februar 2009, startede vi nedrivningen af de gamle staldbygninger, og efter diverse godkendelser var på plads incl. fire ugers høring, kunne vi i 3. kvartal gå i gang med selve byggeriet. DD-huse i Mejrup vandt entreprisen, - et godt og dygtigt byggefirma, hvilket resultatet af byggeriet også vidner om.

Hele byggeriet, som ses her, stod klar til indflytning den 29. januar 2010. Flisebelægningen og udenoms planeringen har jeg dog gjort løbende henover året.

I 1959 fik mine forældre også bygget nyt stuehus, som jeg sammen med min far mere eller mindre selv var medbygger af. Materiale er for træets vedkommende var genbrugstømmer fra ombygningen af Holstebro Sygehus. Stuehuset i "DALHUS", som ses nedenfor, blev omdannet til kostald og værksted.

»DALHUS« anno 1952

Da det nye stuehus var færdigt, skal jeg aldrig glemme mine forældres store glæde da de flyttede fra det gamle over i det nye stuehus. Mere plads, og kakkellovnen var nu afløst af et oliefyr. "Staldtoilettet" var blevet afløst af et badeværelse med "træk og slip". Som min mor sagde, tænk sig hvis vi havde haft de faciliteter da I børn var små, så havde livet været noget lettere. Husk at skønne på alle de moderne bekvemmeligheder og hjælpemidler som findes i dag. Dem havde vi ikke da far og jeg var unge, og pengene var små. Rigtigt, - vi tager i dag disse bekvemmeligheder som en selvfølge.

Med det nye stuehus valgte mine forældre at kalde stedet "DALBO", de syntes de lød bedre end DALHUS.

»DALBO« anno 1959.

Den gamle bro fra 40'erne, førte op til gården fra Uhresø.

Summa Summarum:

Da Gerda og jeg så byggede nyt, valgte vi at ændre navnet fra Dalbo til "STINNELAND" med denne begrundelse:

Elvis Presley's landsted "Graceland", blev opført af en redaktør S.E. Toof i 1939, og opkaldt efter dennes datter der hed Grace. - Vi ville følge den samme model.

Mine forældre flyttede hertil i 1939, og min mor sørgede for at vi fik mulighed for at købe gården, så hvad er mere nærliggende end at kalde stedet for "**Stinneland**". I øvrigt føler vi, at hun fortjener at dette pragtfulde sted opkaldes efter hende der har lagt så megen energi og sjæl i stedet igennem så mange år.